

T.C.
SAKARYA
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
12. HUKUK DAİRESİ

ESAS NO : 2022/1843
KARAR NO : 2024/1502

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMASININ ÖZETİ:

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; Davacının, davalı işyerinde ..... tarihinde işe başladığını, trafik yoğunluğu sebebiyle işleri aksatmamak için trafik yoğunluğunun daha az olduğu güzergahları kullandığı için yazılı savunmasının alınarak, istifaya zorlandığını, Davalı işverenin istifa baskılarının sonuç vermeyince böyle bir durum olmamasına rağmen İş Kanunu'nun 25. Maddesi kapsamında çıkışı verildiğini, aynı iş veren bünyesinde geçen 5 yıllık hizmet süresince herhangi bir uyarı ve/veya yazılı savunmayı gerektirecek eylemlerde bulunmamasına rağmen iş akdinin haksız ve hukuka aykırı olarak feshedildiğini, yıllık izne hak kazanmasına rağmen davalı işveren tarafından iş sözleşmesinin feshine müteakip yıllık izin ücreti ödemesi de yapılmadığını beyanla fazlaya ilişkin haklarını saklı tutarak kıdem ve ihbar tazminatı ile bir kısım işçilik alacaklarını işleyecek faizi ile birlikte davalı işverenliklerden müşterek ve müteselsilen tahsilini talep etmiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; Davanın belirsiz alacak davası olarak açılmayacağını, davacının ..... tarihinden itibaren şoför olarak çalıştığını, en son aldığı aylık brüt maaşının.....-TL olduğunu, davalı şirkete ait araçlarla İstanbul içindeki ürünlerin sevkiyatını yaptığını, Sevkiyat yapılacak yerlerin adresleri ile sevkiyatın hangi güzergahtan gidilip gelineceğinin davacıya yola çıkmadan önce söylendiğini, 2020 yılı içinde yapılan sevkiyatların çoğunun gecikmeli olarak yapılması ve şirkete umulandan daha fazla km yapılması üzerine araçta bulunan GPS cihazından takibinin yapıldığını ve davacının sevkiyat dışı güzergahlardan ve planlamada olmayan yerlerde durmuş olduğunun tespit edilmesi üzerine kendisine araçta GPS cihazı olduğu söylenmeden sevkiyatın yapılacağı yerin mesafesine göre çok km yaptığı ve geç döndüğü hususunda önce şifahi uyarılarda bulunduğu, Ancak, bu alışkanlığın devam etmesi üzerine araçta GPS cihazı olduğu ve sevkiyatın yapılacağı adres dışında alakasız yerlerde (özellikle GPS kayıtlarında belli bir noktada) durduğunun ve normalde gidiş geliş 160 km olabilecek bir sevkiyatın 335 km yol katedilerek ve konaklama verilerek yapıldığının yine normalde gidiş geliş 18 km olabilecek bir sevkiyatın toplam 19 km olarak tespit edildiği ve son olarak da 19.08.2020 günü Tekirdağ'a yapılacak bir sevkiyatın yolun 88 km uzatılarak ve planlamada olmayan Eyüp/İstanbul adresinde noktaya uğranarak yapıldığının tespit edilmesi üzerine kendisinden yazılı savunma yapması istendiğini, Şifahi savunmalarında hatasını kabul eden ve bir daha olmayacağını ifade eden davacının, kendisinden yazılı savunma istenilince işin ciddiyetinin farkına varmış ve savunmasında durma noktalarına ve neden durduğuna hiç değinmeden trafiğin kapalı olduğundan bahisle uzun yoldan gittiği savunmasını yapabildiğini, davalı şirket tarafından "17.07.2020 ve 17.08.2020 günlü olaylarla ilgili olarak yapmış olduğu şifahi savunmalarının araç takip sistemindeki kayıtlarla örtüşmediği ve savunmalarının mantıksız olduğu kendisine ifade edilerek uyarılarda bulunduğu ve tekrarı halinde sonuçlarının daha ağır olacağı ifade edilmiş olduğu halde 19.08.2020 tarihindeki sevkiyat ile ilgili yapmış olduğu yazılı savunmasının da sevkiyat programına uygun olmadığı gibi araç takip sistemindeki kayıtlarla da uygun olmayan savunma yapmış olduğu ve daha önce kendisi iki defa uyarılmış olduğu halde eylemlerine benzer şekilde devam etmiş olduğu dikkate alınmak suretiyle" denilmek suretiyle iş akdine son verildiğinin davacıya bildirildiğini, Bahse konu iş akdini feshi bildirimiminin, davacı tarafından imzalanmaktan imtina edilmesi üzerine, tutanak huzurda bulunan tanıklar .....ve ..... tarafından imzalanmak suretiyle işleme alındığını,

Davacının iş akdinin bildirimsiz feshedilmesinin nedeninin, uzun yoldan gitmesi, geç dönmesi ve gerçekleri saklamasından öte davalı şirket tarafından bilinmeyen noktalarda duruyor olmasının yarattığı endişe olduğunu, Zira, davacının bu durumlarda davalıya ait araca başkaca bir yük yükleyip yüklenmediğinin 2 (bu yükler yasa dışı ürünler veya kayıt dışı ürünler de olabilir) bilinmiyor olması olduğunu, davalı şirkete ait araca korkulduğu şekilde bir yük alınması halinde sorumluluğun davalı şirkete ait olacağı ve yüke bağlı olarak bu sorumluluğun kabul edilmesi mümkün olmayan sonuçları olabileceği tartışmasız olduğunu, Bu nedenle, davacının sevkiyat yolu ve uğranılan noktalarda da yalan da söylemiş olduğu dikkate alınarak iş akdinin haklı nedenle feshedildiğini bu nedenle kıdem ve ihbar tazminatına hak kazanmadığını, davacının senelik izinlerini kullandığını beyanla davanın reddini savunmuştur.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ:

İlk derece mahkemesince yapılan yargılama sonunda davanın kabulüne karar verilmiştir.

İSTİNAF BAŞVURUSU:

Davalı vekili istinaf dilekçesinde özetle;

Dava konusu alacak kalemlerinin belirsiz alacak davası olarak açılabilmesinin mümkün olmadığını, bu nedenle davanın reddine karar verilmesi gerektiğini, mahkeme tarafından davacının iş akdinin haklı nedenle feshine ilişkin delillerinin ve bilirkişi raporunun dikkate alınmadığını, davacının müvekkili şirkette şoför olarak çalıştığını, işi gereği davalı şirkete ait araçla İstanbul içindeki ürünlerin sevkiyatını yaptığını, güzergahların kendisine yola çıkmadan önce söylendiğini, 2020 yılı içinde yapılan sevkiyatların çoğunun gecikmeli olarak yapıldığını, güzergah dışına çıkılarak daha fazla km yapılıp, şirketin fazladan mazot ödemesine yol açarak zarar verilmesine neden olduğunu, güzergah dışına çıkıldığından daha fazla mesai harcanması, bu zaman kaybı karşılığında üstelik kendisine fazla çalışma ücreti ödemesi yapılmak zorunda kalınmasına neden olduğunu, güzergah dışına çıkılan noktalarda fazladan bekleme yapılması ve bekleme ücretlerinin, araca müvekkili şirketin bilgisi ve kontrolü dışında yük taşınıyor olması ihtimalinin bulunması, müvekkili şirketin bilgisi dışında olası yüklemelerin olması halinde taşınan yükün nev'ine bağlı olarak müvekkili şirkete Mali yada Cezai sorumluluk getirecek durumların ortaya çıkması ihtimali nedeniyle iş akdinin haklı nedenle fesih gerekçesini oluşturduğunu, davacının iş akdini özellikle ve öncelikle, güzergah dışına çıkararak yapmış olduğu durumlarda, müvekkile ait araca başkaca bir yük yükleyip yüklenmediğinin (bu yükler yasa dışı ürünler veya kayıt dışı ürünler de olabilir) bilinmediğini ve kontrol edilmediğini, araca korkulduğu şekilde bir yük alınması halinde sorumluluğun müvekkili şirket ait olacağını ve yüke bağlı olarak bu sorumluluğun kabul edilmesi mümkün olmayan sonuçlarla karşılaşma ihtimali, davacının sevkiyat yolu ve uğranılan noktalarda da sürekli olarak yalan söylemiş olduğunu dikkate alarak feshettiğini, bilirkişi raporu bu feshin haklı nedenle olduğunu bir anlamda ortaya koyduğunu, mahkemece bu hususlar nazarının dikkate alınmadığını davanın kabulüne karar verildiğini, hatalı değerlendirme sonucu verilen kararın kaldırılması gerektiğini, belirterek istinaf talebinde bulunmuştur.

GEREKÇE:

İşbu dava Alacak istemine ilişkindir.

HMK'nın 355. maddesi uyarınca istinaf sebepleriyle sınırlı olarak ve resen kamu düzeni yönünden yapılan inceleme sonucunda;

Davalı vekili davanın belirsiz alacak davası olarak açılmayacağını ileri sürmüş ise de, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 16.05.2019 tarih, 2016/22-1166 E.-2019/566 K. Sayılı kararında da açıkça belirtildiği üzere; dava çeşitleri HMK 105 ve devamı maddelerde düzenlenmiştir. Bir davanın hangi dava çeşidini oluşturduğu davacının talep sonucunun hangi dava türü tanımına uyduğuna göre belirlenebilir. Davacı dava dilekçesinde dava türünü inşai dava olarak yazsa bile bir miktar alacağın tahsili talebinde bulunmuş ise bu eda davası olup hâkim bu kapsamda karar vermek zorundadır. Bu nedenle eda davası açılması gerekirken inşai dava açılmasında hukuki yarar bulunmadığı gerekçesiyle davanın usulden reddine karar verilemez. Hukuki yararı belirleyen davacının gösterdiği dava türü değil, karar verilmesi istenen talep sonucudur. Nasıl ki dava dilekçesinde hiç gösterilmemiş veya yanlış gösterilmiş olsa bile HMK 33. madde kapsamında doğru hukuki sebebi bulmak ve uygulamak hâkimin

görevi ise HMK 32. madde çerçevesinde yargılamayı sevk ve idare ile dava türü tanımlarına ve talep sonucuna göre dava türünü doğru belirleyip buna göre yargılamayı sürdürüp davayı sonuçlandırmak da hâkimin görevidir. Bu konuda hâkim, davacının dilekçesinde yaptığı isimlendirmeye bağlı olmaksızın açılan davanın eda davası, tespit davası, belirsiz alacak ve tespit davası, inşai dava, kısmi dava, terditli dava, seçimlik dava ve topluluk davası çeşitlerinden hangisi olduğunu belirleyerek yargılamayı sürdürüp davayı sonuçlandıracaktır. Bir davadaki talep sonucu bazı kısımları itibarıyla birden fazla dava türü tanımıyla ilgili, çakışan yani benzer unsurlar içeriyor olabilir. Bu gibi durumlarda hâkim davayı aydınlatma ödevi kapsamında davacıdan açıklama isteyerek doğru dava türünü belirleyebilecektir. Tüm bu nedenlerle davacı dava dilekçesinde davanın belirsiz alacak davası olduğundan söz etmiş olsa bile belirsiz alacak davası unsurları bulunmuyorsa bu davanın açılmasında hukuki yarar olmadığından söz edilemeyecek, alacağın istenmesinde hukuki yarar olduğundan mevcut unsurları itibarıyla kısmi dava açılmış olduğu kabul edilerek davacının talep sonucu hakkında karar verilebilecektir.

Somut olayda, davacı dava dilekçesinde, davasını açıkça belirsiz alacak davası olarak nitelendirmiştir. Gerek yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen Hukuk Genel Kurulu kararı kapsamında davacının talep sonucu itibarıyla dava açmasında hukuki yararının bulunduğu açık olduğu, gerekse de Anayasa Mahkemesinin 20.04.2022 tarih 31815 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 22.02.2022 tarih ve 2019/12190 başvuru nolu kararına göre işçilik alacağına ilişkin davaların belirsiz alacak davası olarak açılmayacağı yönündeki kabulün adil yargılanma hakkı kapsamındaki mahkemeye erişim hakkının ihlali sayıldığı, talep edilen kıdem tazminatı ve ihbar tazminatı taleplerinin hesabında dikkate alınan giydirilmiş ücretin tespitinde yol ve yemek ücretinin dikkate alınması ve bu sosyal yardımların aynı olarak karşılanması nedeni ile davacı tarafından giydirilmiş ücrete eklenecek miktarların belirsiz olduğu bu nedenle talep edilen kıdem ve ihbar tazminatının da belirsiz hale geldiği ve bu nedenle davacının bu alacak kalemlerini belirsiz alacak davası türünde açabileceği, talep edilen yıllık izin alacağı yönünden ise belirsiz alacak davasının şartları oluşmadığı ancak yukarıda belirtilen HGK kararı ile Anayasa Mahkemesi kararı dikkate alındığında belirsiz alacak davasının şartlarının oluşmaması halinde doğrudan davanın usulden reddine karar verilemeyeceği, belirsiz alacak davasının şartlarının oluşmadığının tespiti halinde kısmi alacak davası şartlarının oluşup oluşmadığının değerlendirilmesi gerektiği, somut olay açısından yıllık izin ücreti alacağına ilişkin talep yönünden yukarıda da belirtildiği üzere şartları oluşmadığından belirsiz alacak davası olarak açılmayacağı ancak ifade edilen söz konusu kararlar dikkate alındığında işbu alacak kalemine yönelik davanın kısmi alacak davası olarak açılacağı anlaşılmalı mahkemece dava konusu edilen yıllık izin ücreti alacağı bakımından esastan incelenerek karar verilmesinde usul ve yasaya aykırı bir yön bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

Ancak davacının yıllık izin alacağının kısmi dava olarak açılacağı gözetildiğinde işleyecek faizin başlangıç tarihinde dava ve ıslah olarak belirtilmesi gerektiği anlaşıldığından ilk derece mahkemesi kararının bu nedenle kaldırılarak davacının dava dilekçesi ile talep ettiği yıllık izin alacağı miktarı olan 100,00 TL için dava tarihinden bakiyesi için ıslah tarihinden itibaren faiz işletilmesine karar verilmesi gerektiği yönünde hüküm kurmak gerekmiştir.

Taraflara arasında davacının kıdem ve ihbar tazminatı taleplerinin yerinde olup olmadığı uyuşmazlık konusudur.

Somut uyuşmazlıkta davacı taraf davacının iş sözleşmesine haksız olarak son verildiğini belirterek kıdem ve ihbar tazminatı talep etmiştir. Davalı ise davacının şoför olarak çalıştığını, araç takip sistemi kayıtlarının incelenmesinde davacının bir çok kez işverenin kendisine bildirdiği güzergah dışına çıktığının tespit edildiğini, bu durumun güven sarsıcı olduğunu belirterek davacının kıdem ve ihbar tazminatı taleplerinin reddini savunmuştur. Dosya arasına celp edilen ve bilirkişi tarafından çözümü yapılan araç takip sistemi kayıtlarının incelenmesinde davacının bir çok kez davalı işveren tarafından bildirilen güzergah dışına çıktığı, söz konusu güzergah dışı çıkışların sebebinin ne olduğunun açıklanamadığı anlaşılmıştır. Davacının mal taşımacılığı alanında şoför olarak çalıştığı,

işverenin davacıya güven duyarak çok miktarda malı davacıya emanet ettiği, davalı ve davacı arasında güvene dayalı bir ilişkinin bulunduğu, bu durumda davacının sebebini açıklayamadığı güzergah dışına çıkışlarının taraflar arasındaki ilişki ve davacının yaptığı iş gözetildiğinde, güven sarsıcı, doğruluk ve bağlılıkla bağdaşmayan nitelikte olduğu, bu durumda davalının haklı fesih iddiasını dosya kapsamına ispat ettiği anlaşıldığından kıdem ve ihbar tazminatı taleplerinin reddi gerekirken yazılı gerekçe ile kabulüne karar verilmesinin yerinde olmadığı kanaatine varılarak ilk derece mahkemesi kararı kaldırılarak kıdem ve ihbar tazminatı taleplerinin reddine karar vermek gerekmiştir.

HMK'nın 355. maddesi uyarınca istinaf sebepleriyle sınırlı olarak ve resen kamu düzeni yönünden yapılan inceleme sonucu, ilk derece mahkemesinin kıdem ve ihbar tazminatı taleplerinin kabulüne ve yıllık izin alacağı talebinde faiz başlangıcına ilişkin kararının hatalı olduğu anlaşılınca, davalı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile 6100 sayılı HMK'nın 353/1-b.2 maddesi gereğince ilk derece mahkemesi kararının kaldırılarak yeniden davanın esası hakkında karar verilmesi gerektiği kanaatine varılarak aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle,

I-Davalı vekilinin istinaf başvurusunun **KABULÜNE**, 6100 sayılı HMK'nın 353/1-b.2 maddesi gereğince **İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ KALDIRILMASINA,**

II-Davanın Kısmen Kabulü-Kısmen Reddi ile;

1-Yıllık izin alacağı davasının **KABULÜNE**; **net 4.194,14 TL** yıllık izin alacağının 100 TL'sinin dava tarihi olan 27/10/2020 tarihinden itibaren, bakiyesinin ıslah tarihi olan 24/11/2021 tarihinden itibaren işleyecek bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faiz oranının aşmamak kaydıyla yasal faizi ile birlikte davalıdan tahsili ile davacıya verilmesine;
2-Davacının kıdem tazminatı ve ihbar tazminatı talebinin reddine, ...

.....

Dair dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda; 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 9. maddesinin yollamasıyla, HMK'nın 362/1-a maddesi uyarınca **miktar itibariyle KESİN olmak üzere** 10/07/2024 tarihinde oy birliği ile karar verildi.